

Juan i la veu de la consciència

Com podem reduir el nostre impacte en el medi ambient Nom _____

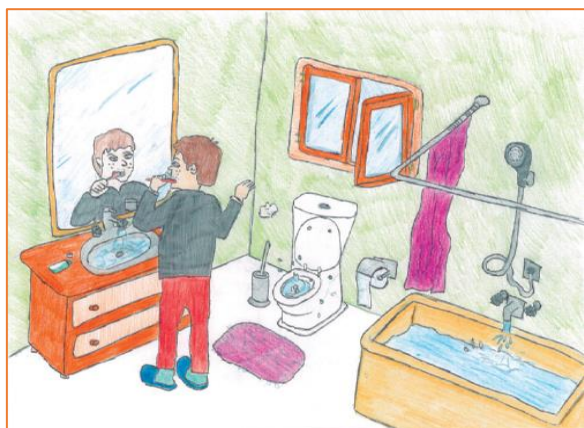

Treball individual

Relat de Juan i la veu de la consciència

Els recursos naturals i l'energia En fem un bon ús?

Juan i la veu de la consciència

És dilluns de matí quan Juan, el protagonista de la nostra història, mentre es lleva les lliganyes i es llava les dents al bany, sent una veueta estranya sense saber molt bé d'on procedix.

–Txist, txist! Ei, company! –li diu la veu estranya.

–Mare, eres tu? –pregunta.

Sa mare, atrafegada a la cuina, acabant de desdejunar i preparant una reunió de treball

molt important, li contesta:

–Juan, espavila't. Que arribes tard! I hui et toca tirar el fem abans d'anar a escola.

Juan i la veu de la consciència

Com podem reduir el nostre impacte en el medi ambient Nom _____

Estranyat, Juan continua raspallant-se les dents, quan torna a sentir aquella veu. I ara sí que té clar que no ha sigut la mare... Es mira a l'espill per a assegurar-se que no està adormit, i de sobte s'adona que és el seu propi reflex qui li parla i li diu:

–Sí. Tu. Compaany. Que no em sents, o què? Però a vore! Vols fer el favor de tancar l'aigua mentre et raspalles les dents?

Juan pensa que allò deu ser un malson, es pessiga les galtes, es renta les dents i per si de cas... tanca l'aigua.

–Pe-pe-però tu, vull dir... bé... jo. Tu qui eres?! –li pregunta Juan.

–Doncs la veu de la teua consciència. Qui he de ser si no? Serà possible... Amb tota la informació que tenim en este cabet tan bonic i tu només et recordes del que t'interessa –li explica el seu reflex–. A vore, quantes voltes has sentit que Francisco, de Ciències Naturals, diu que hem de cuidar el planeta? I tu, vinga malgastat aigua!

–Ostres, doncs... Encara que em sembla de bojos estar parlant amb mi mateix... Tens raó –li diu al seu propi reflex i mirant-se a l'espill–. Però, què fas ací? Escolta, saps que si no ens espavilem arribarem tard a escola...

–No patisques. Va, vés, que t'acompanyaré tot el dia. A vore si aconseguim posar en ordre tot el que hi ha dins d'eixe cabet teu! Bé, el nostre cabet... –li diu la veu de la consciència a Juan, mentre este va a buscar la motxilla d'escola.

–El que deia! Que no pot ser. –continua dient la veu de la consciència–. Que hem de cuidar mes el planeta. Que anem en caiguda lliure i sense paracaigudes, Juan! I si no posem fre a la nostra manera de consumir aigua, llum o a generar tants residus, doncs ho tenim negre..., però molt negre. Tan negre com el carbó.

Juan està cada volta més descol·locat. Sens dubte hui serà un dia mooolt difícil. No n'hi ha prou que siga dilluns... Que damunt haurà d'aguantar la veu de la seua consciència. Quina llanda! Potser l'aire fresc del carrer l'ajudarà a despertar-se d'eixe somni tan estrany...

–Escolta, escolta. Quiet ahí. No et deixes una cosa? El fem! Que hui és dilluns i et toca tirar-lo a tu! –li recorda la veu de la consciència.

I amb resignació, Juan es penja la motxilla, agafa la bossa del fem i enfila el carrer camí dels contenidors de reciclatge.

FI.

Segueix la història de Juan i la veu de la seua consciència en les activitats individuals i d'equip que et proposem a continuació.

Juan i la veu de la consciència

Com podem reduir el nostre impacte en el medi ambient Nom _____

Igual que Juan, segur que molts de vosaltres sabeu com es produïx l'energia i de quina manera se'n pot fer un ús responsable. I també que l'aigua és imprescindible per a la vida de tots els éssers vius del planeta i l'hem de cuidar. Però com Juan, no sempre posem tots els sentits en les coses que fem i açò no solament ens afecta a nosaltres de manera individual. Les nostres accions i actituds individuals afecten el medi ambient de manera global.

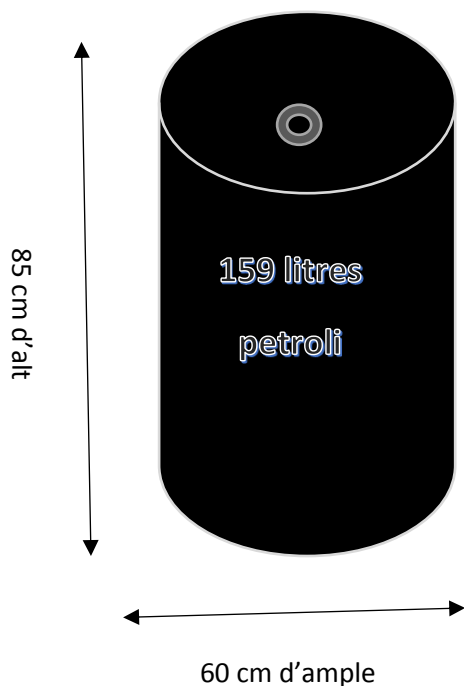
Vos animem a investigar, a posar tot l'enginy i a furgar en la veu de la vostra consciència per a crear el decàleg que contribuïska a reduir el nostre impacte en el medi ambient.

Per a començar, ens centrarem en el consum de l'aigua i el consum d'energia. I si vos animeu, podeu continuar este decàleg amb altres accions que també impacten en el medi ambient de manera negativa, com són la mobilitat, la generació de residus o el malbaratament d'aliments, per exemple. Comencem?

1

A Espanya hi ha uns 17 milions de llars que utilitzen electricitat per a infinitat de coses: il·luminació, climatització, electrodomèstics, aparells electrònics... El consum d'electricitat en les llars es mesura en quilowatts/hora.

Cada una d'estes famílies consumix a l'any 9.922 quilowatts/hora, o el que equivaldria a 0,85 tones de petroli, segons un informe de l'OCU.

El petroli és un recurs no renovable d'origen fòssil i, juntament amb el carbó, són els principals recursos energètics que s'utilitzen al planeta.

El consum d'este tipus de recursos són la principal font d'emissió de gasos que provoquen l'increment de l'efecte d'hivernacle.

Sabries dir quants barrils corresponen a 0,85 tones (t) de litres de petroli?

t	q	mal	ql	hl	dal	l
---	---	-----	----	----	-----	---

Creus que posar tots els sentits a fer un ús responsable de l'energia podria reduir este nombre de barrils per família? Si o no _____

Juan i la veu de la consciència

Com podem reduir el nostre impacte en el medi ambient Nom _____

Encara que més del 30% de l'electricitat que es va consumir a Espanya en 2017 procedix d'energies renovables (solar, eòlica, de biomassa o hidràulica), la resta s'obté a partir d'energies no renovables, algunes de les quals d'origen fòssil, com per exemple:

- Energia produïda amb gas, importat principalment de Qatar o Algèria.
- Energia produïda amb carbó, importat principalment de Líbia, Nigèria i l'Orient Mitjà.

Però encara que les emissions de gasos d'efecte d'hivernacle (CO₂) de les energies renovables siguin molt baixes o pràcticament zero, la millor mesura com a consumidors per a reduir les nostres emissions és l'estalvi que s'aconsegueix reduint-ne el consum.

L'aposta dels països per a reduir les emissions de diòxid de carboni i proveir els consumidors, cada vegada més amb energies renovables, s'arplega en el Protocol de Kyoto, Convenció de les Nacions Unides que ha sigut ratificada per molts països.

Fa dos anys, en la Convenció de l'ONU a París, uns quants països més van ratificar la seua aposta per este canvi. I davant l'atenta mirada de tots els seus dignataris, Leonardo di Caprio els va encoratjar a actuar de manera contundent contra el canvi climàtic: <https://www.youtube.com/watch?v=QeSCJHLDzb8>

Quines conclusions extraus del discurs de Leonardo di Caprio?

Creus que les accions individuals de Juan, les de les indústries i les dels governs han d'anar en una mateixa direcció en el consum responsable d'energia? Creus que les accions individuals de tots i cada un de nosaltres impacten de manera global en el medi ambient?

L'aigua és un altre dels recursos naturals que utilitzem per a moltes coses però que a més és imprescindible per a la vida.

L'aigua és fonamental per al desenvolupament socioeconòmic, l'energia i la producció d'aliments, els ecosistemes saludables i per a la supervivència mateixa dels éssers humans. L'aigua també forma part crucial de l'adaptació al canvi climàtic, i és el vincle crucial entre la societat i el medi ambient.

Juan i la veu de la consciència

Com podem reduir el nostre impacte en el medi ambient Nom _____

Fa molt de temps que les Nacions Unides aborden la crisi mundial derivada d'un proveïment d'aigua insuficient i la demanda creixent d'aigua per a satisfer les necessitats humanes, comercials i agrícoles.

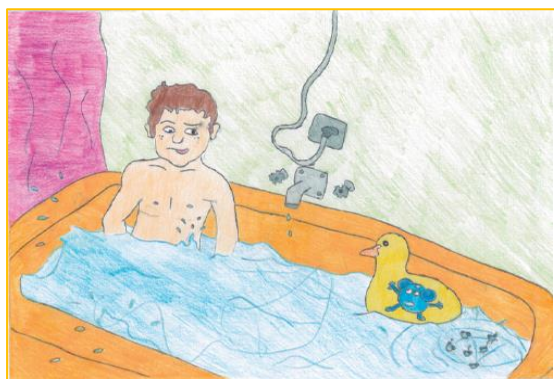
L'accés a l'aigua hui i a les nostres llars és molt més fàcil que en altres llocs del planeta, on no disposen d'aigua potable i corrent a les cases. La veu de la consciència de Juan li mostra com algunes famílies com la seua van a buscar aigua a l'única font potable del poble, a un quilòmetre de distància de sa casa.

Vora un 40% de la població mundial patix escassetat d'aigua. I mentre l'Organització Mundial de la Salut (OMS) reconeix que entre 50 i 100 litres d'aigua al dia serien suficients per a resoldre les necessitats domèstiques i personals de qualsevol persona, a Espanya, el consum mitjà d'aigua per cada persona i dia és de 137 litres.

Per a prendre una dutxa de 5 minuts, amb l'aixeta tancada mentre t'ensabones, consumixes al voltant de 80 litres d'aigua. Si la dutxa té airejador, el consum es reduirà als 60 litres aproximadament.

Per a prendre un bany consumixes al voltant de 300 litres d'aigua.

Quants litres evites malgastar si et dutxes en comptes de banyar-te? _____

Els electrodomèstics eficients, com el rentavaixella o la llavadora, utilitzen menys aigua que els que no ho són. Quina quantitat d'aigua pots estalviar en una llavadora amb etiqueta energètica de Classe A?

Pots trobar-ne la resposta en este [enllaç](#)

Per a quines altres coses utilitzes l'aigua cada dia?

Juan i la veu de la consciència

Com podem reduir el nostre impacte en el medi ambient Nom _____

Creus que posar tots els sentits i fer un ús responsable de l'aigua podria reduir el nostre consum al que recomana l'OMS, de 50 a 100 litres al dia? Si o no _____

Però a més de l'ús domèstic i personal que fem cada un de nosaltres de l'aigua, esta també s'utilitza per a nombrosos processos i en diversitat de sectors. Per exemple en l'agricultura, en la indústria o en la producció d'energia.

Segons s'extrau de la pàgina web de l'ONU:

- El 80% de les aigües residuals retornen a l'ecosistema sense ser tractades o reutilitzades (UNESCO, 2017).
- L'agricultura representa el 70% de l'extracció mundial d'aigua (FAO).
- Aproximadament el 75% de totes les extraccions d'aigua industrial s'utilitzen per a la producció d'energia (UNESCO, 2014).
- L'escassetat d'aigua ja afecta 4 de cada 10 persones (OMS).

I segons dades de la Fundació Aquae, l'ús de l'aigua per sectors a Espanya en 2005 va ser de:

- Destinada a l'agricultura, un 75%
- Consumida a les llars, un 12%
- Consumida en el sector servicis, un 3%
- Consumida per la indústria, un 10%

Creus que les accions individuals de Juan, les de les indústries i les dels governs han d'anar en una mateixa direcció en el consum responsable de l'aigua? Creus que les accions individuals de tots i cada un de nosaltres impacten de manera global en el medi ambient?

Treball en equip

Quin ús fem a casa de l'aigua i l'electricitat?

Es pot fer un consum més responsable de l'aigua i l'electricitat? Propostes per a preparar un decàleg

1

Per equips feu un inventari detallat del consum d'aigua i electricitat a casa vostra i si hi ha alguna opció que resolga eixa necessitat de manera més eficient, i per tant que consumisca menys energia i aigua.

Per a facilitar el treball, podeu agrupar el consum d'aigua i electricitat en 4 grans grups:

- Cuina
- Bany
- Climatització
- Il·luminació i equips electrònics de consum

En cada lloc, podeu indicar els diferents elements que consumixen recursos i quins usos els doneu a casa. Per exemple:

Exemple 1

Lloc: Cuina

Element – acció: Cuina d'inducció – Preparar dinars i sopars

Recurs consumit: Electricitat

Opció mes eficient: Quan es preparen plats de cullera com ara guisats o potatges, utilitzar una olla de pressió superràpida, que reduïx molt el temps de cocció.

Exemple 2

Lloc: Bany

Element – acció: Cisterna WC

Recurs consumit: Aigua

Opció mes eficient: Tindre una cisterna de doble descàrrega, que permet buidar la meitat o la totalitat de la cisterna segons l'ús que se'n faça.

2

Amb tota la informació que heu arplegat en l'activitat anterior, per equips o entre tota la classe, prepareu un decàleg amb les millors propostes per a reduir el consum d'aigua i electricitat.

Per a facilitar la comprensió de les vostres propostes i promoure que es posen en marxa, podeu preparar minivídeos amb reclam de 15" on expliqueu les vostres propostes: en què consistixen i quin avantatge per al medi ambient té la seua aplicació.